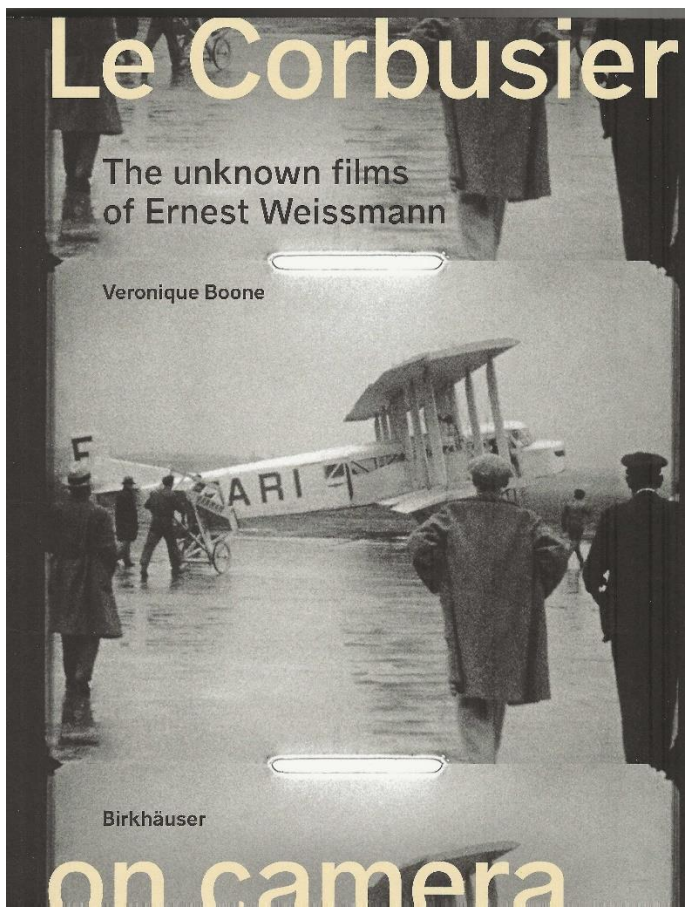

Le Corbusier on camera

The unknown films of Ernest Weissmann
Veronique Boone

De aanleiding van het boek was de ontdekking van ongekende filmopnames die architect Ernest Weissmann (1903-1985) maakte toen hij werkzaam was in de periode 1929-1933 als "dessinateur" in het atelier van Le Corbusier in Parijs, 35 rue de Sevres. De jaren '20 was ook het begin van de "amateur kineast" en met kleine toestellen werd het mogelijk om bijzondere momenten vast te leggen.

De deelname aan de wedstrijd voor de Volkerenbond in Genève (1926-1928) en het niet weerhouden van het voorstel had tot gevolg dat LC een internationale status kreeg waardoor jonge architecten uit geheel Europa bij hem solliciteerden. Kunio Maekawa uit Japan werkte aan verschillende projecten zoals Maison Canneel (Maison pour mr. X à Bruxelles) in 1929. Ernest Weissmann was afkomstig uit Kroatië en Josep Lluís Sert uit Catalonië. Het atelier in Rue de Sevres werd en bleef een aantrekkelijke werkplaats voor ambitieuze jonge architecten die nochtans nauwelijks werden betaald.

Cover van het boek.

De structuur van het boek is helder met een voorwoord van Tim Benton, één van de grote kenners van het oeuvre LC en vooral van het aspect fotografie. Twee teksten als intro, één van Tamara Bjažić Klarin met een beknopt overzicht van Weissmann's activiteiten na 1933. De tweede tekst van Veronique Boone gaat in op de teruggevonden filmfragmenten en technische gegevens van het toestel waarmee Weissmann filmde, de 9.5 Pathé Baby Motocaméra die pas eind 1928 op de markt kwam, een amateurtoestel dat 16 beelden per seconde opnam, trager dan de huidige 24 beelden. Formaat 9.5 werd tot in de jaren '60 geproduceerd en vervangen door 16 mm en 8 mm formaten.

Het was het begin van een revolutie, de amateur cineast. Pas rond 1936 gaat LC filmen en met dit medium experimenteren. Veronique Boone doctoreerde betreffende het foto- en filmoeuvre van LC. De gevonden pellicules werden frame-by-frame gedigitaliseerd en gelijktijdig was het mogelijk de onderbelichting te corrigeren.

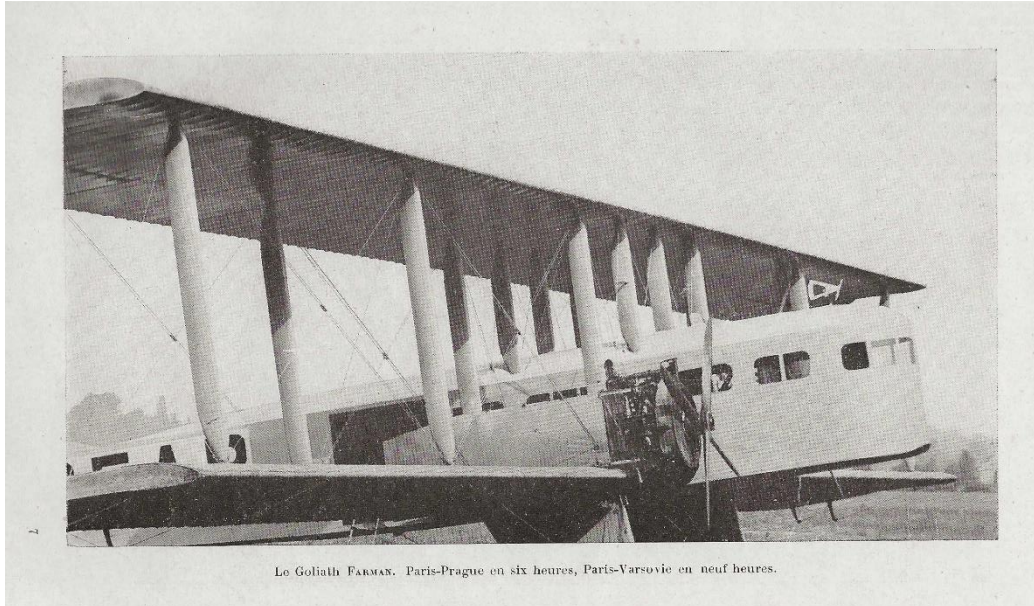
Weissmann filmde als amateur met zijn Pathé Motocaméra tussen 1929 en 1933 een aantal gebouwen van Le Corbusier in aanbouw evenals van zijn vriendenkring. De films waren niet gemonteerd, het gaat om ruw materiaal. Het eerste thema van de zes films is het atelier opgenomen in de zomer van 1929. Het zijn unieke beelden van LC met zijn medewerkers in de langwerpige ruimte van het atelier, een onderdeel van een voormalig klooster. In de tekst van Boone verschillende details betreffende de werking van het atelier.

Le Corbusier, fragment op de achterzijde boek "Le Corbusier on camera" genomen door architect Ernest Weissmann © Fondation Le Corbusier Paris / archief Weissmann

"A journey by aeroplane, june 1929" zijn beelden van LC eerste vlucht vanuit Parijs naar Berlijn, op doorreis naar Moskow. Het toestel is Farman Goliath, legendarisch omdat LC een afbeelding opnam is zijn even

legendarisch boek "Vers une architecture". Voor hem waren schepen, auto's en vliegtuigen "de" creaties van de 20ste eeuw. Geheel zijn leven zal LC gefascineerd blijven door vliegtuigen. Het vertrek gefilmd door Weissmann is de cover van het boek.

Vers une architecture, tweede editie 1924, collectie Marc Dubois
Foto van de "Goliath Farman" waarmee LC in 1929 naar Berlijn vloog

De Belg Paul Otlet ontwikkelde het idee van een Mundaneum, het eerste in Genève. In opdracht van Otlet werd een mega schilderij gemaakt, een perspectief van LC's voorstel. In juli 1929 werkte het gehele bureau aan deze diorama, geschilderd op doek en liggend op de grond. Op de beelden Kunio Maekawa en Charlotte Perriand.

In "Enjoying Paris 1929-1930" zijn beelden van Weissmann van de moderne stad Parijs met veel auto's op Place de La Concorde. Het meest gekend gebouw van LC is Villa Savoye nabij Parijs. Van mei '29 tot mei '30 bezoekt Weissmann vijf maal de bouwsite en legt hij gebouw en ook bezoeken vast op pellicule. In de zomer reist hij terug naar Zagreb.

De laatste film werd gemaakt toen de CIAM bijeenkomst in 1933 niet kon doorgaan in Moskow en vervangen werd dooreen boottrip met de Patris II naar Athene. Een interessant boek over een deelaspect van een immens oeuvre waarbij fotografie en film een grote rol hebben vervuld.

De uitgever is Birkhäuser uit Bazel (CH), de vormgever is Gunther Fobe uit Gent die voortreffelijk werk heeft geleverd met een zeer verzorgde vormgeving.

Marc Dubois / April 2024

Uitgever Birkhäuser /
ISBN 978 3 0356 2728 2